

Oređownik Krotoszyński

Pismo urzędowe dla miasta i powiatu Krotoszyńskiego.

Nr. 61.

Ekspedycja
ulica książecka nr. 24.

Krotoszyn, czwartek, dnia 22-go maja 1919.

Ekspedycja
ulica książecka nr. 24.

Rok 71.

Dział urzędowy.

Przepisy wykonawcze dotyczące

rozporządzenia o skórach surowych, z dnia 15. 4. 1919 nr. 34

§ 1.

W myśl § 3 rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu z dnia 15. 4. 1919 ogłaszamy niniejszem ceny, które płacić się będzie przy odbiorze skór surowych z wotów, z cieląt, z koni, z źrebiąt, z owiec.

Mianowicie płacić się będzie za:

A. Skóry wołowe.

I. Skóry nieuszkodzone:

- 1) z wolicy, krów i jałówek . . . 0,85 mk. za funt,
- 2) z stadników . . . 0,80 " " "
- 3) z bydła młodocianego (prócz cieląt od wymienia) przy wadze przynajmniej 20 funtów . . . 1,15 " " "
- 4) z bydła młodocianego przy wadze niżej 20 funtów . . . 0,93 " " "
- 5) z cieląt od wymienia bez łba z krótkimi nogami . . . 1,50 " " "
- 6) z cieląt od wymienia (dłhopskich) . . . 1,20 " " "

II. Skóry uszkodzone:

- 1) z wolicy, krów, jałówek, stadników i bydła młodocianego:
  - a) przy jednym cięciu w bokach lub karku . . . 1 mk. mniej na skórze,
  - b) przy jednym aż do trzech cięć na krzyżowce . . . 1,50 mk. " " "
  - c) ponad trzy cięcia na krzyżowce . . . 12¹/₂ fen. mniej na funcie,
  - d) skóry przegrzyżone przez baki (aż do 8 dziur) . . . 3 mk. mniej na skórze,
  - e) skóry przegrzyżone przez baki (więcej niż 8 dziur) 12¹/₂ fen. mniej na funcie,
  - f) jeżeli wierzchy skór wolowych uszkodzone przez jedną ranę . . . 3 mk. mniej na skórze,
  - g) jeżeli uszkodzone przez kilka ran . . . 12¹/₂ fen. mniej na funcie,
  - h) przy skórach pochodzących od oprawcy . . . 10 fen. mniej na funcie,
- 2) z cieląt od wymienia:
  - a) przy jednym lub więcej cięciach w odpadkach . . . odciąga się 5⁰/₁₀
  - b) przy jednym cięciu na krzyżowce . . . 10⁰/₁₀
  - c) przy więcej cięciach na krzyżowce . . . 20⁰/₁₀
  - d) za nadpsute skóry, z których szersz odchodzi lub wrzodziate i dziurawe . . . 50⁰/₁₀
  - e) za skóry z łbem i długimi nogami . . . 15⁰/₁₀
- 3) za wołowe skóry bez łba . . . dolicza się 5⁰/₁₀
- 4) za wołowe skóry silnie zabrudzone odciąga się 2-4 marek na skórze,
- 5) waga, znajdującej się na skórach mierzwy, musi być odliczona.

B. Skóry końskie.

I. Skóry nieuszkodzone:

- a) przy długości conajmniej 220 cm. 30 mk. za sztukę
- b) przy długości poniżej 220 cm. 20 " " "
- c) skóry źrebięce ponad 150 cm. 9 " " "
- d) skóry źrebięce poniżej 150 cm. 5 " " "

II. Skóry uszkodzone końskie:

- a) lekko uszkodzone . . . 2 mk. mniej na skórze,
- b) ciężko uszkodzone aż do 6 mk. " " "

III. Skóry uszkodzone źrebięce:

- a) lekko uszkodzone 1 mk. mniej na skórze,
- b) ciężko uszkodzone 2 mk. " " "

C. Skóry skopowe bez nóg i bez rogów.

I. Skóry nieuszkodzone:

- a) pełno wełniste . . . 1,42¹/₂ mk. za funt,
- b) półwełniste . . . 1,27¹/₂ mk. " " "
- c) krótko wełniste . . . 1,17¹/₂ mk. " " "
- d) góte . . . 1,00 mk. " " "

II. Skóry uszkodzone:

- a) przy cięciu na brzegach odciąga się 0,25 mk. od sztuki,
- b) przy cięciu na krzyżowce odciąga się 0,50 mk. od sztuki.

Kurs w Państwowej Szkole handlowo-przemysłowej dla dziewcząt w Poznaniu.

	tygodn. ilość godz.	trwanie	na 1/2 roku szkolne
1. szkoła gospodarstwa domowego	34-38	1 rok	150,-
2. kurs wstępny gospodarczo-handlowy	30-32	1 " "	40,-
3. " gotowania i pieczenia	17	1/2 " "	100,-
4. " prania, prasowania i robót domowych	13	1/2 " "	50,-
5. " robót artyst. i sporządzania	10-12	1/2 " "	25,-
6. " sporządzania i szycia bielizny	-	-	-
7. " krawieczyzny	-	-	-
8. " strojów	-	-	-
9. " robót artyst. i rysowania wzor.	17	2 lata	75,-
10. " rysowania i malowania	-	-	-
11. szkoła handlowa	30-32	1 rok	90,-
12. " z obcemi językami	32-34	1 " "	125,-
13. semin. robótek dla szkół ludowych, średnich i wyższych	30-34	1 1/2 " "	125,-
14. " gospodarcze dla szkół ludowych i średnich	30-34	1 " "	125,-
15. " gospodarcze dla szkół przemysł.	-	-	-
16. " przemysł. dla robót artyst.	-	-	-
17. " " " nauczyc. białego szycia	-	-	-
18. " " " nauczyc. krawieczyzny	-	-	-
19. " " " strojów	-	-	-
20. " " " nauczyc. robót artystycznych	-	-	-
21. szkoła uzupełniająca dla krawcowych i bielizniarek	10-12	3 lata	18,-
22. kurs ogólnie kształcący	6	1/2 roku	50,-

Język wykładowy jest we wszystkich kursach polski.

Szkoła rozpoczyna się we wtorek 20. maja br. o godz. 9.

§ 2.

Jako miejsca odbioru skór, wymienionych pod § 1. wyznaczamy Gniezno, względnie Poznań. Poznań, dnia 30. kwietnia 1919.

Decernat apro wizacji

przy

Komisarjacie Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu.

L. Frankowski.

Rozporządzenie co do zmiany ordynacji miejskiej.

Ordynację miejską z dnia 30. maja 1853 r. zmienia się jak następuje:

§ 30 ordynacji miejskiej z dnia 30. maja 1853 znosi się, o ile zawiera ograniczenie względem osób duchownych i nauczycieli co do piastowania urzędów w magistratach miejskich.

Poznań, dnia 2. maja 1919.

Komisarjat Naczelnej Rady Ludowej.

Adam Poszwiński. X. Adamski.

Dotyczy zgłoszenia węgla.

Przedsiębiorstwom przemysłowym których miesięczne zapotrzebowanie węgla 10 t i więcej wynosi, zwracam uwagę na konieczność przesłania zgłoszenia do Prow. Urzędu Węglowego w Poznaniu przed 5-tym każdego miesiąca. Ponieważ zgłoszenia które później nadejdą, uwzględnione być nie mogą. Formularze do zgłoszenia otrzymać można pod koniec każdego miesiąca, z drukarni A. Tomiak, Poznań ul. Strzelecka 14.

Starosta.

Skoroszewski.

Doszło do mej wiadomości, że ze strony niektórych p. sołtysów nie doznaje Straż Ludowa należytego poparcia i życzliwości. Życzeniem jest, aby p. Sołtysi wobec usiłowań Straży zupełne okazywali zrozumienie i wszelkimi środkami popierali jej dążenia. Mianowicie dotyczy to ćwiczeń wojskowych.

Straż Ludowa ma jeszcze swoje zadanie do spełnienia, a będąc formacją wojskową, uprasza się tak p. sołtysów jak wszystkich mieszkańców o życzliwe poparcie zabiegów Straży, która ma przeznaczenie, służyć tylko dobru społeczeństwa.

Starosta.

Wykonawcze postanowienia do rozporządzenia dotyczącego robót wójtów i gmin z dnia 15. 4. 1919. Nr. 34.

§ 1.

Entsprechend dem § 3 der Verordnung des Komisarjats d. Naczelna Rada Ludowa w Poznaniu, vom

15. 4. 1919, werden hiermit die Preise veröffentlicht, die bei der Abnahme von Fellen und Häuten für: Rinderfelle, Kalbfelle, Pferdehäute, Fohlenhäute, und Schaffelle gegahlt werden.

Die Preise sind festgesetzt wie folgt, für:

A. Rinderfelle:

- I. Unbeschädigte Felle:
  1. Ochsen-, Kuh- und Färsen-Felle 0,85 Mk. p. Pfund,
  2. Bullenfelle . . . . . 0,80 " p. "
  3. Felle von Ferkeln (mit Ausnahme von Saugkälbern):
    - a) von wenigstens 20 Pfund . . . 1,15 Mk. p. Pfund,
    - b) " unter 20 Pfund . . . 0,98 " p. "
  4. Felle von Saugkälbern, ohne Kopf und mit kurzen Beinen . . . 1,50 " p. "
  5. Felle von Saugkälbern, (Bauernware) . . . . . 1,20 " p. "

II. Beschädigte Felle:

1. Ochsen-, Kuh-, Färsen-, Bullen- und Jungviehhäute:
  - a) bei einem Schnitt an den Seiten oder am Nacken 1,00 M. weniger p. Stck.
  - b) bei 1 bis 3 Schnitten am Rücken . . . . . 1,50 M. " p. Stck.
  - c) bei mehr wie 3 Schnitt am Rücken . . . . . 12¹/₂ Pf. " p. Pfbd.
  - d) bei Bremsenbissen (bis acht Böhern) . . . . . 3,00 M. " p. Stck.
  - e) bei Bremsenbissen (mehr als 8 Böhern) . . . . . 12¹/₂ Pf. " p. Pfbd.
  - f) wenn die Oberfläche der Kuhhäute durch eine Wunde beschädigt ist . . . 3,00 M. " p. Stck.
  - g) wenn die Oberfläche der Kuhhäute durch mehrere Wunden beschädigt ist . . . 12¹/₂ Pf. " p. Pfbd.
  - h) bei Fellen die vom Abdecker stammen . . . . . 10 Pf. " p. Pfbd.
2. Felle von Saugkälbern:
  - a) bei 1 oder mehreren Schnitten an den Abfällen . . . . . 5⁰/₁₀ weniger,
  - b) bei 1 Schnitt am Rücken . . . 10⁰/₁₀ " "
  - c) bei mehreren Schnitten am Rücken 20⁰/₁₀ " "
  - d) für angeborene, haarende, oder räudige und löcherige Felle . . . 50⁰/₁₀ " "
  - e) für Felle mit Kopf und mit langen Beinen . . . . . 15⁰/₁₀ " "
3. Für Rinderfelle ohne Kopf . . . . . 5⁰/₁₀ mehr,
4. " " stark verunreinigt . . . . . 2-4 M. weniger p. Stck.
5. das Gewicht des an den Fellen haftenden Schmutzes muß abgerechnet werden.

B. Kälberhäute:

I. Unbeschädigte Felle:

- a) bei einer Länge von wenig-

stens 220 cm . . . . . 30,00 M. p. Stk.
 b) bei einer Länge von weniger als 220 cm . . . . . 20,00 " p. "
 c) für Fohlenhäute von wenigstens 150 cm . . . . . 9,00 " p. "
 d) für Fohlenhäute von weniger als 150 cm . . . . . 5,00 " p. "

II. Beschädigte Roffhäute:
 a) leicht beschädigt . . . 2,00 M. weniger p. Stk.
 b) stark beschädigt bis 6,00 " " p. "

III. Beschädigte Fohlenhäute:
 a) leichtbeschädigt . . . 1,00 M. weniger p. Stk.
 b) stark beschädigt . . . 2,00 " " p. "

C. Schaffelle
 ohne Beine und Hörnern:
 I. Unbeschädigte Felle:
 a) wollwollig . . . . . 1,42 $\frac{1}{2}$ M. p. Pfd.
 b) halbwollig . . . . . 1,27 $\frac{1}{2}$ " p. "
 c) kurzwollig . . . . . 1,17 $\frac{1}{2}$ " p. "

d) ohne Wolle . . . . . 1,00 " p. "
 II. Beschädigte Felle:
 a) bei 1 Schnitt an den Rändern . . . . . 0,25 M. weniger p. Stk.
 b) bei 1 Schnitt am Rücken . . . . . 0,50 " " p. "

§ 2.
 Als Abnahmeplätze für die in § 1 benannten Felle bestimmen wir Gniezno bezw. Poznań.
 Poznań, den 30. April 1919.
 Decernat aprowizacji przy Komisarjacie Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu.
 L. Frankowski.

der Wahl von Geistlichen und Lehrern zu Magistratsmitgliedern enthält.
 Poznań, den 2. Mai 1919.
 Komisariat Naczelnej Rady Ludowej.
 Adam Poszwiński. X. Adamski.

Verordnung, betreffend Aenderung der Städteordnung.
 Die Städteordnung vom 30. Mai 1853 wird wie folgt abgeändert:
 § 30 der Städteordnung vom 30. Mai 1853 wird insoweit abgeändert, als er Beschränkungen hinsichtlich

Betrifft Anmeldung des Kohlenbedarfs.
 Industriebetriebe, deren monatlicher Kohlenbedarf 10 t und mehr beträgt, mache ich darauf aufmerksam, daß die monatlichen Bedarfsanmeldekarten spätestens bis zum 5. jeden Monats beim Prow. Urząd Węglowy Poznań eingehen müssen. Verspätet eingehende Meldekarten können nicht berücksichtigt werden. Vorgebrachte Meldekarten können von der Druckerei A. Tomiak Poznań ul. Strzelecka 14 gegen Ende jedes Monats bezogen werden.
 Der Starost.
 Skoroszewski.

Obwieszczenie.
 Zdarza się często, że właściciele, dzierżawcy, osoby mające użytek domów i inni posiadaciele oraz ich zastępcy nie przestrzegają przepisów policyjnych z dnia 21. marca 1918 i nie zgłaszają pomieszczeń próżnych oraz wynajętych w tutejszym miejskim wykazie pomieszczeń (biuro meldunkowe).
 Niniejszym zwracamy na powyższe rozporządzenie ponownie uwagę i nadmieniamy, że wszelkie przekroczenie tegóż rozporządzenia podlegają dotkliwej karze pieniężnej.
 Krotoszyn, dnia 12. maja 1919.
Urząd policyjny.

Bekanntmachung.
 Es ist wahrgenommen worden, daß die Eigentümer, Nießbraucher, Pächter, Mieter oder sonstige Besitzer eines Gebäudes oder deren Vertreter die Polizei-Verordnung vom 21. März 1918 betreffend An- und Abmeldung leerer bezw. vermieteten Wohnungen im städtischen Wohnungsnachweis (Einwohner-Meldeamt) nicht genügend beachten.
 Auf die obige Verordnung wird mit dem Bemerkten nochmals hingewiesen, daß sämtliche Uebertretungen empfindlich bestraft werden.
 Krotoszyn, den 12. Mai 1919.
Die Polizei-Verwaltung.

Obwieszczenie.
 Na mocy rozporządzenia Naczelnej Rady Ludowej wzywa się niniejszem wszystkich w Krotoszynie zamieszkałych sanitaryuszów od 19. do 50. roku życia do zapisania się w spisach poborowych.
 Zapisy te uskutecznia się 23., 24., 25. maja rb. w sekretarjacie policyjnym w godzinach urzędowych.
 Krotoszyn, 21. maja 1919.
Urząd policyjny.
 Klemczak.

Hotel Strzelnicy.
 W niedzielę, dnia 25. maja, o godz. 5³⁰ rano
Koncert w ogrodzie.
 Również po poł. od godz. 3. począwszy.
 Polecam
 dobre ciasta, kawę prawdziwą i czekoladę.
Codziennie nogi i flaki.
 W razie niepogody odjedzie się popołudniowy koncert na sali.

Hotel Schützenhaus.
 Sonntag, den 25. Mai, vorm. 5³⁰
Gr. Garten-Früh-Konzert.
 Desgleichen auch von 3 Uhr nachm. ab.
 Empfehle
 gutes Gebäd, Bohnentaffee und Schokolade.
Jeden Tag Flaki- und Eisbeissen.
 Bei schlechtem Wetter findet das Nachmittagskonzert im Saale statt.

Podział żywności.
 Na odcinek 16 czerwony, 20 szary, 40 złoty, 11 zielony
200 gr. sztucznego miodu.
 Odcinki te muszą być do soboty, dnia 24. maja rb. przez kupców odstemplowane i miejskiemu urzędowi żywnościowemu do poniedziałku, dnia 26. maja rb. wręczone.
Magistrat. Miejski urząd żywnościowy.

500 marek nagrody
 odbierze ten, kto mi wskaże złodzieja, który w nocy z dnia 21. na 22. maja z tutejszej gorzelni
 8,75 m długie, 12 $\frac{1}{2}$ cm szerokie,
 7,50 m " " 13 $\frac{1}{2}$ cm " "
 7,80 m " " 11 cm " "
3 pasy
 skradł.
Dominium Smoszew.

500 M. Belohnung
 erhält Derjenige, der uns den Dieb nachweist, welcher in der Nacht vom 21. zum 22. Mai aus der hiesigen Brennerlei
 8,75 m lang, 12 $\frac{1}{2}$ cm breit,
 7,50 m " " 13 $\frac{1}{2}$ cm " "
 7,80 m " " 11 cm " "
3 Treibriemen
 gestohlen hat.
Dominium Prinzenhof.

Lebensmittel-Ausgabe.
 Auf Abschnitt 16 rot, 20 grau, 40 gelb, 11 grün
200 Gr. Kunsthonig.
 Die Bestellabschnitte sind bis Sonnabend, den 24. Mai von den Kaufleuten abzuklempeln und dem Wirtschaftsamt Montag, den 26. Mai einzureichen.
Der Magistrat. Städt. Wirtschaftsamt.

Ogłaszam ponownie, że drzewo na opał już nie może być sprzedawane.
 Zapytania o drzewo zostaną bez odpowiedzi
Dominium Konarzewo.

Teile wiederholt mit, daß Brennholz nicht mehr abgegeben werden kann.
Anfragen erledigen sich hiermit.
Rittergut Konarzewo (Konradshof.)

lekcyje Tańca!
 W środę, 11. czerwca rozpoczynam w Krotoszynie na sali w strzelnicy tegoroczny kurs tańca i estetyki. Mazura i węgierkę także ćwiczę. Zgłoszenia przyjmuje w **środe, 11. 6. w poł.**
Julia Flechtmann
 Poznań, ul. Rycerska 39.

Canz-Unterricht!
 Am Mittwoch, 11. Juni beginnt in Krotoschin im Saale des Schützenhauses mein diesjähriger Etikel für Canz- u. Anstandslehre. Mazur, Węgierka etc. werden gelehrt. Anmeldungen nehme ich am genannten Tage von **Mittag an entgegen.**
Frau Julia Flechtmann
 Poznań, ul. Rycerska 39.

Jedna starsza dojna krowa
 jest na sprzedaż.
Dom. Konarzewo.

Zu verkaufen: 1 ältere Milchkuh.
Rittergut Konradshof.
 (Konarzewo.)

Zu verkaufen: Salon-Einrichtung (dunkel Mahagoni) mit Teppich u. 4-flam. Gaskrone, gebt. Flügel, zusammenklappbares Kinderstühlchen, Kleintinderschaukel u. a. m.
Brunnerstr. 66¹.

Zu verkaufen: 1 gebr. Zither, 1 Schrank, Drahtzaun usw.
 Kirchstr. 2.
 Mein im Villenstil erbautes **Grundstück** mit großem Obst- u. Gemüsegarten bin ich willens zu verkaufen.
 Auskunft erteilt die Exped. dieser Zeitung.

Śnój i śmieci
 są za zapłatę do odwózki. Gdzie? powie eksped. tejsze gazety.
 Polecam się jako **domowa kucharka** na miasto i wieś.
 Oferty uprasza się do Orędownika.

Dung und Müll
 ist gegen Bezahlung sofort abzufahren. Wo, sagt die Exped. d. Ztg.

Liebevolle, ältliche, evangelische Pension
 wird für ein Mädchen von 14 Jahren, eine ebenfalls für einen Knaben von 11 Jahren zum 1. Juni oder früher gesucht.
 Angebote a. d. Exped. d. Zt.

Wohnung
 von 5 größeren, 4 kleineren Zimmern, Küche, Badezimmer und reichlichem Nebengelass ist vom 1. Juli ab zu vermieten.
Ziegler,
 Markt 14 II.

Te osoby, które od mojego robotnika Adolfa Kallmanna uprząż, linki i rozmaite inne przedmioty w mojej nieobecności kupiły albo pożyczęły, są mi z nazwiska znane, dlatego wzywam te osoby o **odanie wszystkich kupionych rzeczy** a pieniądze za takowe wrócę, w przeciwnym razie pociągnę wszystkich tych do odpowiedzialności sądowej. Za długi, które Kallmann porobił, nie odpowiadam.
Karol Gerlach
 tymczas. Militsch rynek 31.

Alle diejenigen Personen, welche von meinem Kutscher Adolf Kallmann Geschirre, Leinen, Säume und andere Sachen während meiner Abwesenheit gekauft oder geborgt haben, sind mir mit Namen bekannt. Ich fordere sie daher auf, gegen Erhaltung des Kaufpreises **alles zurück zu geben**, andernfalls ich gegen diese Leute gerichtlich vorgehe. Auch für Schulden, die Kallmann gemacht hat, komme ich nicht auf.
Carl Gerlach
 J. St. Militsch Ring 31.

Kołodziej
 w młodym wieku, poszukuje zaraz albo później **miejsca** w dominjum.
 Zgłoszenia pod num. 33 do Orędownika.

Potrzebna do interesu rzeźnickiego **dzielnia sprzedawczą** dobrze mówiącą po polsku i niemiecku; reflektuje się na I. site. Łaskawe Oferty do eksped. Orędownika się uprasza.

Wahlbücher
 sind erhältlich in der **Kreisblatt-Druckerei.**

Vieh-Kontrollbücher für Händler
 empfiehlt
Fritz Lach, Buchdruckerei.